

vilde blive billigere i Længden, om det blev Samfundet, der overtog Forsørgelsen af disse aandssvage, der jo alle mere eller mindre have Pleje behov. Jeg mener ikke, at Sagen kan ses strengt fra et statsligt Synspunkt alene. Man kan ikke se den fra det Synspunkt, om det for Staten betyder saa og saa mange Tusinde Kroner flere om Aaret. Nej, man maa se den fra et almindeligt Synspunkt og erkende det for altid at være af Vigtighed for Samfundet at overtage Forsørgelsen af disse ulykkelige, særlig netop naar, saaledes som den ærede Minister fremhævede, vore Fattighaarde og lignende Steder kun give saare ringe Anledning til at tro, at de aandssvages Antal vil blive forringet, hvorimod der langt mere er Anledning til at tro, at man stadig her vil trækkes med den Fare, at Aandssvagheden breder sig, fordi man ikke kan forhindre de aandssvage Kvinders Forhold til det andet Køn. Jeg vil derfor sige, at det vilde forekomme mig heldigt, om man ikke blev staaende ved et Lovforslag, der fastsætter en Sum, saaledes som Tilfældet er her, men at man paa de aarlige Finanslove bør være i Stand til stadig at kunne afpasse Summen efter de Krav, som til hvert Tidspunkt maatte siges at være til Stede. Ganske vist sagde den højtærede Minister, at Forholdene ere saaledes, at en stor Del af disse aandssvage ikke behøvede Pleje uden for Hjemmene. Det er selvfølgelig noget, man kan diskutere om, hvor vidt udviklet Aandssvagheden er, men jeg er ganske sikker paa — og jeg tror selv at have nogen Erfaring derfor ved Besøg hos adskillige Mennesker, der have været i det uheldige Forhold at have aandssvage Børn — at hvis der var større Adgang for Familierne til at faa deres Børn anbragte, end der er i Øjeblikket, var der heller ingen Tvivl om, at en saadan Anbringelse vilde finde Sted. At dette vilde være meget nødvendigt og heldigt, baade for Familierne og for de vedkommende Børn, anser jeg for hævet over enhver Tvivl. Derfor forekommer det mig, at man maatte kunne skride betydeligt videre end her, saaledes at Forholdet ikke blev, at man, som den ærede Minister mener, delte de aandssvage i dem, der skulle have Forsørgelse og Pleje paa Anstalterne, og

dem, der kunne blive i Hjemmene, men at man i al Almindelighed naaede det Maal, at det blev Samfundet, der overtog Omsorgen for dem.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Stühr): Først føler jeg forpligtet til at udtale min Taknemmelighed for den store Velvilje, hvormed denne Sag i det store og hele er bleven modtagen her i Rigsdagen. Dernæst skal jeg med Hensyn til den stærke Debat, der har været oppe om de forskellige Steder, hvor der kunde være Tale om at lægge den ny Anstalt, kun udtale, at for mit personlige Vedkommende er der ikke kommet noget som helst nyt til ved alle de forskellige Oplysninger, her ere blevene givne, idet disse Oplysninger have staaet til min Raadighed og samtlige de nævnte Steder have været under Overvejelse. Med Hensyn til Valget af Stedet kan jeg fuldstændig henholde mig til, hvad der er blevet udtalt af det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3dje Valgkreds (Dinesen), at det vil være bedst at lade denne Sag komme til Forhandling mellem Udvalget og Ministeren; vi kunne da se, om vi kunne komme til Enighed om, hvilket Sted der skal vælges. Samtidig vil jeg dog udtale med saa stærkt Eftertryk, som jeg kan, at jeg nærer det Haab, at man ikke vil lade dette Spørgsmaal om Valget af Stedet for Anstalten faa saa stor Betydning, at det skal medføre, at Loven ikke bliver vedtagen i denne Samling. — Jeg skal derefter tillade mig at henvende nogle Ord først til det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3dje Valgkreds. Hvis der ikke var særlige Hensyn at tage ved Anlægget af en saadan Anstalt, vilde Sagen være betydeligt lettere, thi det er jo ikke blot her paa Sjælland, men ogsaa i Jylland, at der er Landejendomme, som tilhøre Staten eller i alt Fald Statsinstitutioner, og det vilde være meget let at finde en billig Ejendom, som kunde bruges dertil. Men der er saadanne særlige Hensyn. Det skal jeg nu ikke komme nærmere ind paa, thi jeg mener, at jeg har udviklet det tilstrækkelig udførligt i mit Indledningsforedrag, men jeg er ganske enig i, hvad det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3dje Valgkreds udtalte, at